

ՄՄԿ Մեկնաբանություն 29

Ծառայության կոնցեսիայի համաձայնություններ. բացահայտումներ

Հղումներ

- «Վարձակալություններ» ՖՀՄՍ 16
- «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ՀՀՄՍ 1 (վերանայված՝ 2007թ.)
- «Հիմնական միջոցներ» ՀՀՄՍ 16 (վերանայված՝ 2003թ.)
- «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ» ՀՀՄՍ 37
- «Ոչ նյութական ակտիվներ» ՀՀՄՍ 38 (վերանայված՝ 2004թ.)
- «Ծառայության կոնցեսիայի համաձայնություններ» ՖՀՄՍՄԿ 12

Խնդիրներ

---

1. Կազմակերպությունը (օպերատորը) մեկ այլ կազմակերպության (շնորհատուի) հետ կարող է կնքել ծառայության համաձայնություն, որը տնտեսական և սոցիալական հիմնական ենթակառուցվածքների նկատմամբ տալիս է հանրային հասանելիություն: Շնորհատուն կարող է լինել հանրային հատվածի կամ մասնավոր հատվածի կազմակերպություն, ներառյալ կառավարման մարմին: Ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունների օրինակներն ընդգրկում են՝ ջրազտման և ջրամատակարարման համակարգերը, ավտոճանապարհները, ավտոկայանները, թունելները, կամուրջները, օդանավակայանները և հեռահաղորդակցության ցանցերը: Ծառայության կոնցեսիայի համաձայնություններ չհանդիսացող համաձայնությունների օրինակներ են՝ արտաքին ռեսուրսների ներգրավմամբ կազմակերպության ներքին ծառայությունների իրականացումը (օրինակ՝ աշխատակիցներին սպասարկող սրճարանը, շենքի սպասարկումը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման կամ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների գործառույթները):
2. Ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունը, սովորաբար, նախատեսում է կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի ընթացքում շնորհատուի կողմից օպերատորին փոխանցել՝

- ա) իրավունք՝ մատուցելու ծառայություններ, որը տնտեսական և սոցիալական հիմնական ենթակառուցվածքների նկատմամբ տալիս է հանրային հասանելիություն, և
  - բ) որոշ դեպքերում իրավունք՝ օգտագործելու որոշակի նյութական ակտիվներ, ոչ նյութական ակտիվներ կամ ֆինանսական ակտիվներ,
որոնց դիմաց օպերատորը՝
  - գ) պարտավորվում է մատուցել ծառայություններ կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ որոշակի պայմանների համաձայն, և
  - դ) երբ կիրառելի է, պարտավորվում է կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի վերջում վերադարձնել կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի սկզբում ստացված և/կամ կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի ընթացքում ձեռք բերված իրավունքները:
3. Ծառայության կոնցեսիայի բոլոր համաձայնությունների ընդհանուր հատկանիշն այն է, որ օպերատորը միաժամանակ ստանում է իրավունք և ստանձնում է պարտականություն՝ մատուցելու հանրային ծառայություններ:
  4. Խնդիրն այն է, թե ինչ տեղեկատվություն պետք է բացահայտվի օպերատորի և շնորհատուի ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություններում:
  5. Ծառայության կոնցեսիայի որոշ համաձայնությունների վերաբերող որոշակի ասպեկտների և բացահայտումների արդեն անդրադարձել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային առկա ստանդարտները (օրինակ՝ ՀՀՄՍ 16-ը կիրառվում է հիմնական միջոցների միավորների ձեռքբերման նկատմամբ, ՖՀՄՍ 16-ը կիրառվում է ակտիվների վարձակալության նկատմամբ, իսկ ՀՀՄՍ 38-ը՝ ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումների նկատմամբ): Այնուամենայնիվ, ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունը կարող է ներառել կատարման ենթակա պայմանագրեր, որոնց Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտները չեն անդրադառնում, բացառությամբ երբ այդ պայմանագրերն անբարենպաստ են, որոնց դեպքում կիրառվում է ՀՀՄՍ 37-ը: Հետևաբար, սույն մեկնաբանությունն անդրադառնում է ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունների լրացուցիչ բացահայտումներին:

Փոխհամաձայնություն

---

6. Որոշելու համար, թե ինչ համապատասխան բացահայտումներ պետք է կատարվեն ծանոթագրություններում, պետք է դիտարկվեն ծառայության կոնցեսիայի

համաձայնությունների բոլոր ասպեկտները: Յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանում օպերատորը և շնորհատուն պետք է բացահայտեն հետևյալը՝

- ա) համաձայնության նկարագրությունը,
- բ) համաձայնության նշանակալի պայմանները, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գումարի, ժամկետի և որոշակիության վրա (օրինակ՝ կոնցեսիայի ժամանակաշրջանը, գնի վերանայման ամսաթվերը և հիմունքը, որի համաձայն տեղի են ունենում գնի վերանայումը կամ վերաբանակցումը),
- գ) ստորև նշվածների բնույթը և շրջանակը (օրինակ՝ քանակը, ժամանակաշրջանը կամ գումարը, ինչպես նպատակահարմար է)՝
  - (i) որոշակի ակտիվներ օգտագործելու իրավունքներ,
  - (ii) ծառայություն մատուցելու պարտականություններ կամ ծառայության մատուցում ակնկալելու իրավունքներ,
  - (iii) հիմնական միջոցների միավորներ ձեռք բերելու կամ կառուցելու պարտականություններ,
  - (iv) կոնցեսիայի ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ որոշակի ակտիվներ տրամադրելու պարտականություններ կամ որոշակի ակտիվներ ստանալու իրավունքներ,
  - (v) նորացման և դադարեցման հնարավորություններ,
  - (vi) այլ իրավունքներ և պարտականություններ (օրինակ՝ հիմնական վերանորոգումներ),
- դ) ժամանակաշրջանի ընթացքում համաձայնության մեջ տեղի ունեցած փոփոխություններ, և
- ե) ինչպես է դասակարգվել ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունը:

6Ա. Օպերատորը պետք է բացահայտի կառուցման ծառայությունների՝ ֆինանսական ակտիվով կամ ոչ նյութական ակտիվով փոխանակման արդյունքում ժամանակաշրջանում ճանաչված հասույթի և շահույթի կամ վնասի գումարը:

7. Սույն մեկնաբանության 6-րդ պարագրաֆի համաձայն պահանջվող բացահայտումները պետք է կատարվեն առանձին՝ ծառայության կոնցեսիայի յուրաքանչյուր համաձայնության համար, կամ հանրագումարային՝ ծառայության

կոնցեսիայի համաձայնությունների յուրաքանչյուր դասի համար: Դասը համանման բնույթի ծառայություններ (օրինակ՝ վճարների հավաքագրում, հեռահաղորդակցության և ջրազտման ծառայություններ) ներառող ծառայության կոնցեսիայի համաձայնությունների խմբավորում է:

Փոխհամաձայնության ամսաթիվը

2001 թվականի մայիս

Ուժի մեջ մտնելը

Սույն մեկնաբանությունն ուժի մեջ է մտնում 2001 թվականի դեկտեմբերի 31-ին:

Կազմակերպությունը պետք է 6(ե) և 6Ա պարագրաֆների փոփոխությունները կիրառի 2008 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների նկատմամբ: Եթե կազմակերպությունը ՖՀՄՄԿ 12-ը կիրառում է ավելի վաղ ժամանակաշրջանի նկատմամբ, ապա նշված փոփոխությունը պետք է կիրառվի այդ ավելի վաղ ժամանակաշրջանի նկատմամբ:

2016 թվականի հունվարին հրապարակված ՖՀՄՄ 16-ով փոփոխվել է պարագրաֆ 5-ը: Կազմակերպությունը պետք է կիրառի այդ փոփոխությունը, երբ կիրառում է ՖՀՄՄ 16-ը: